

LÜGEMIK

Lähte ÜG koolileht

MÄRTS 2026

FOTO: BIRGIT PUNKAR

AUTOR: KERTU-KÄTLIN KASE

Kas riided ja telefonid määravad, kui hea õpilane on?

Telefonid koolimajas ja korrektne riietus on teemad, mis tekitavad koolielus sageli arutelu. Nende kohta on nii õpilastel kui ka õpetajatel erinevad arvamused. Mõned leiavad, et reeglid peaksid olema rangemad, teised aga arvavad, et õpilastel võiks olla rohkem vabadust ja vastutust. Mina leian, et telefonid ei ole koolis nii suur probleem, kui vahel arvatakse, ning ka riietuse osas võiks tavalisel koolipäeval olla rohkem vabadust.

AUTOR: LAURA REBANE

Minu meelest telefonid ei ole koolimajas nii suur probleem õpilastel, kui õpetajad seda arvavad. Olen siiski selle poolt, et telefonide koht ei ole tunnis. Gümnaasium on vabatahtlik. Kui sa oled tulnud siia, et õppida ja kuulata, mida õpetaja tunnis räägib, siis miks raisata enda aega tunnis telefonis istudes ja pärast kodus materjali vaadates ja mõeldes „Ma ei saa mitte midagi sellest teemast aru. Miks õpetaja paremini ei seletanud?”

Tunnis oleks viisakas ka telefoni teatehelinad välja lülitada, kuna kui sulle tuleb telefoni mingisugune teade, tekib kohe tunne, et peaks vaatama, mis teade see selline siis on. Telefone saab tunnis ka targalt kasutada. On olemas erinevad veebilehed, näiteks Kahoot, Quizizz, Wizer. Mõned õpetajad on teinud nendes veebikeskkondades tunni teema peale kokkuvõtva töö õpilastele, et teada saada, mida nad mäletavad ja kui hästi on tunniteema kinnistunud. Minu meelest on see hea viis näha enda nõrkusi ja tugevusi ning saada rohkem aimu, milline teema on segaseks jäänud ja mida tuleks rohkem üle korrata.

Vahetundides olen märganud, et pigem vanemad klassid on need, kes suhtlevad rohkem klassikaaslastega. Minu meelest nooremad klassid on need, kes istuvad koridorides pinkidel ja mängivad koos

telefonides mängu. Muidugi on ka palju teisi nooremaid õpilasi, kes veedavad vahetunnid teistega suheldes ja mängides. Samas ma saan täiesti aru ka nendest õpilastest, kes vahetundides telefonides mängivad, sest kui sul on olnud pikad tunnid seljataga, siis on täiesti normaalne, et sa tahad koraks puhata ja saada vaheldust, vaadates näiteks sotsiaalmeedias ringi. Inimesed on erinevad ning osad õpilased ei ole nii suured suhtlejad teiste õpilastega, seega nende jaoks on lihtne saada vaheldust õppimisest telefoni kasutades.

Minu meelest on see täiesti okei, kui õpilased vahetundides vahepeal telefonides vaheldust otsivad. Osadel õpilastel on näiteks tehtud mõne õppematerjali peale telefoni kordamisküsimused, mida nad tahavad enne tundi üle korrata. Ka näiteks meediaõpilased saaksid paremini mingeid intervjuusid ja muid erinevaid asju teha, kui telefonid oleks koolipäeva jooksul lubatud. Telefonide täielik keelustamine ei õpeta õpilastele midagi. See sunnib lihtsalt reegleid järgima, mitte vastutust õpetama.

Teine reegel, mis palju probleeme tekitab, on korrektse riietumise kohta. Meie koolis on reeglilik, et koolis tuleb riides käia

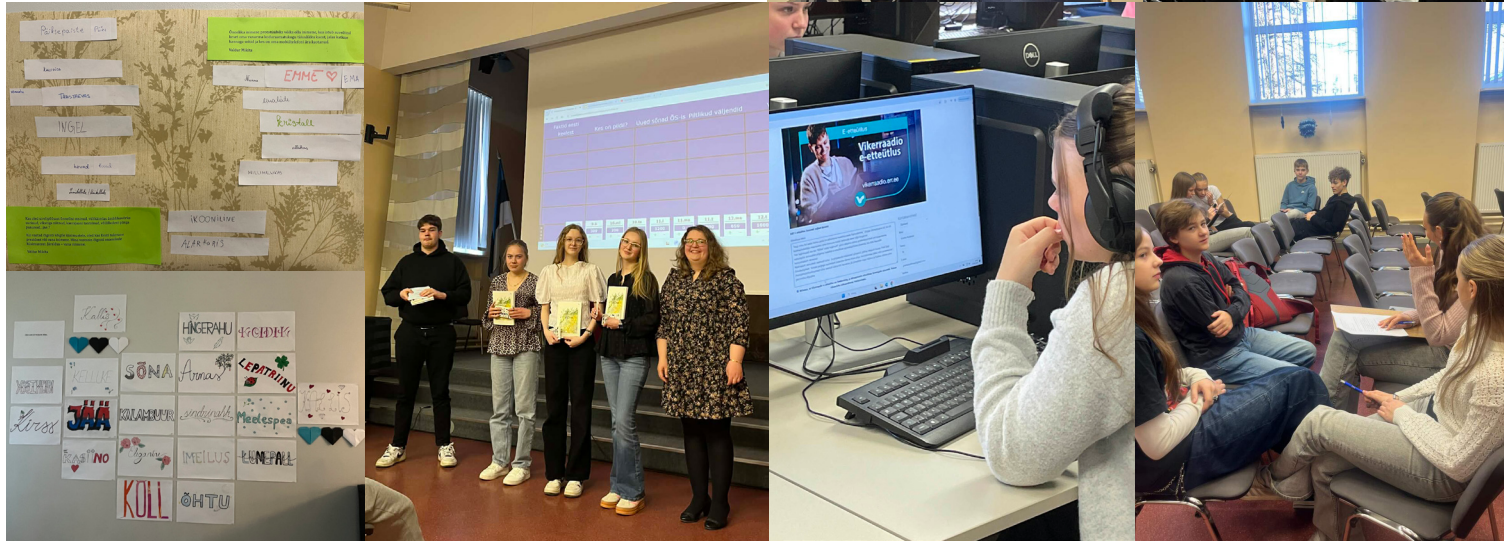

viisakalt, kuid minu meelest on need reeglid tavalisel koolipäeval liiga ranged. Ma saan täiesti aru, et aktustel ja pidulikel üritustel on viisakas riietus vajalik. Siis on loomulik panna selga korrektsed riided. Kuid tekib küsimus, miks ei või ma tavalisel koolipäeval kanda dressipükse. Kui ma õpin korralikult, teen tunnis kaasa ja käitun viisakalt, siis miks teisi häirivad dressipüksid? Minu arvates ei määra inimese õppimist ega suhtumist kooli see, kas tal on seljas teksad, viigipüksid või dressid. Paljude jaoks on dressipüksid lihtsalt mugavad riided, milles on lihtsam ja parem terve koolipäev vastu pidada. Koolipäevad on pikad ning ebamugavad riided võivad hoopis rohkem häirida. Särkide osas on probleemiks näiteks nabapluusid ja särgid, mis on paeltega. Ma mõistan, et liiga paljastav riietus koolimajas ei ole kohane, kuid mis saab siis, kui on palavad ilmad ning klassiruumides tõsiselt kuum. Kas õpilased peavad panema ka palavatel ilmadel selga pikkade varukatega särki, pikad ja korralikud viigipüksid ainult sellepärast, et need näevad „viisakamad” välja? Kui on palav ja õpilane kannab õhulist särki või paeltega pluusi, ei tee see temast halvemat õpilast. Minu meelest võiks tavalisel koolipäeval riietumist võtta mitte nii range reeglina ja lasta õpilastel ennast väljendada (mõistuse piires siiski).

Koolis tähistati Kristjan Jaak Petersoni sünniaastapäeva

14. märtsil oli emakeelepäev, mille tähistamiseks lahendati viktoriini, mängiti „Kuldvillakut“, pandi e-etteütluses proovile oma õigekirjutadmised ning valiti ja joonistati ilusaimat eestikeelset sõna.

FOTOD: KÄTLIN JAASKA, KÜLLI KALJURAND, KRISTI SAKSING, HENRIKA TRAVE

Lähte raamatukogus saab vaadata kirjandusteemalist näitust

Andrus Kivirähi teos „Mees, kes teadis ussisõnu“ on kooli kohustusliku kirjanduse hulgas. Raamat on fantaasiarohke ning lugedes tekib igaühel teose tegelastest ja sündmustest oma ettekujutus. Enda ettekujutust jagan ma läbi näituse, mis on eksponeeritud Lähte raamatukogus.

AUTOR: KETRIIN EISMEL

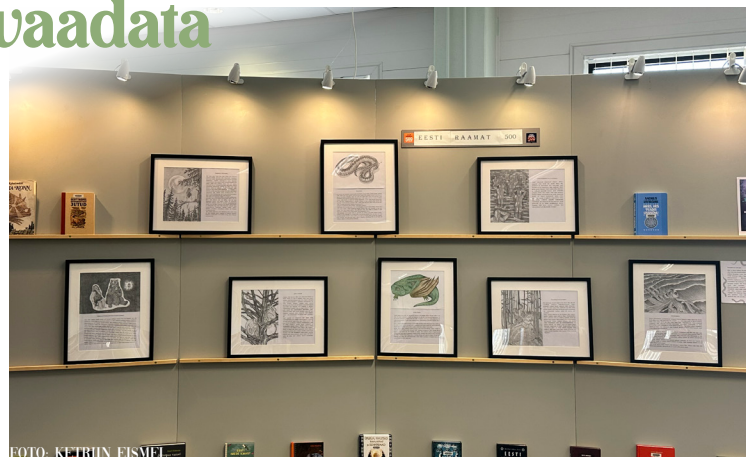
Minu projektitöö teema on Andrus Kivirähi „Mees, kes teadis ussisõnu“ teose illustreerimine ja näituse loomine. Teema mõtlesin välja ise, kuid teose, mida illustreerida, pakkus välja minu juhendaja õpetaja Triin Nagel. Praktilise tööga alustasin sügisel. Esialgselt lugesi raamatu uuesti läbi ning panin kõik sündmused kronoloogilisse järjekorda. See aitas mul hiljem lihtsamini kirjutada sisuanalüüsi ja paremini mõista loo kulgemist.

FOTO: TRIIN NAGEL

Autor valmis piltidega.

Pärast seda alustasin illustratsioonide joonistamisega. Esimene pilt valmis detsembris ning selleks oli Põhja-Konn. Joonistuste stiili valides tundus mulle, et selle raamatuga sobivad kõige paremini mustvalged

Näituse ülespanek Lähte raamatukogus.

illustatsioonid. Seetõttu on enamik minu töid tehtud grafiitpliatsitega. Ainsaks erandiks on Põhja-Konn, mille tegin värvilisena, et rõhutada selle tegelase erilist ja olulist loost. Iga joonistuse kõrval on katkend raamatust, mis aitab paremini mõista pildil toimuvat või tutvustab mõnda tegelast.

Kokku valmis kaheksa illustratsiooni, mida on võimalik näha 12. märtsist kuni 20. aprillini Lähte raamatukogus, alates aprilli lõpust ka koolimaja peamajas.

Praktilise töö juures osutus kõige keerulisemaks enda hirmudest üle saamine. Hakkasin mõtlema, kas minu tööd üldse võiksid meeldida kellelegi või kas see, mida ma teen, on õige. Samuti oli alguses raske ette kujutada, milline võiks olla lõpptulemus. Alles siis, kui olin lõpetanud kuenda illustratsiooni, nägin esimest korda, kuidas kõik pildid sobituvad omavahel ja moodustavad ühtse terviku.

Olen tänulik, kui kellelegi minu illustatsioonid korda lähevad. Ja pidagem meeles, et igaüks meist näeb lugusid ja maailma veidi erinevalt ja just see teebki kunsti eriliseks.

1478 sammu puhtama tuleviku nimel

Rohejaht 2025/26 kutsub õpilasi üle kogu Eesti kaasa lööma keskkonna hoidmisel ja prügi kogumisel. Tegemist on Kuusakoski ASi programmiga, milles saavad osaleda kõik noored kuni 12. klassini. Ka meie kool osaleb.

AUTOR: KETRIIN EISMEL

Ka meie kool võtab võistlusest osa ning kõikidel õpilastel ja õpetajatel on suurepärane võimalus anda oma panus puhtama tuleviku nimel.

Paari kuuga kogutud 1 kilogramm taaskasutusse minevat fooliumit.

Iga väike tegu loeb! Kui sul on kodus näiteks jogurti- või kohupiimatops, siis ära viska selle fooliumkaant ära, vaid pese see puhtaks ja too kooli juhtimiskeskusesse või klassi A201. Samuti on oodatud väike vanaelektronika ja küünlaümbrised. Küünlaümbrised tuleb kokku lugeda. Seni on kokku toodud 1478 küünlaümbrist ja väike kastitais erinevat vanaelektronikat. Kogumine toimub 31. märtsini! Lisaks loositakse kõikide osalejate vahel välja auhindu.

Rohejahi eesmärk on muuta Eesti keskkond puhtamaks ja rohelisemaks ning kaasata sellesse ka noori. Oma grupiga tuleb koguda alumiiniumist küünlaümbriseid, väikest vanaelektronikat (näiteks juhtmed, laadijad, nutitelefonid) ning fooliumkaasi. Need on materjalid, mida saab taaskasutada, kuid mis tihti satuvad kahjuks prügikasti või loodusesse. Eelmisel hooajal osales Rohejahil üle 15 400 noore ja kokku koguti rohkem kui 1,5 miljonit küünlaümbrist ning tuhandeid vanaelektronikaseadmeid.

FOTO: KETRIIN EISMEL

Juhtimiskeskuses olevad Rohejahi kogumiskastid ootavad lisa.

ÜLESKUTSE!

Ole rohesöber ja too oma vanad telefonid, juhtmed ja laadijad ning fooliumkaaned ja küünlatopsid juhtimiskeskusesse! Aega on 31. märtsini.

Tants, roosid ja salakirjad – sõbrapäev meie koolis

9.-13. veebruarini muutus meie koolimaja tavapärasest veelligi rõõsamaks ja värvikamaks, sest toimus sõbranädal. Erinevad teemaatilised päevad, tantsuvahetunnid, roosikuller ning salajasi sõnu-meid täis sõbrapostkast tõid koolipäevadesse elevust ning tuletasid kõigile meelde, kui oluline on sõprus, hoolivus ja üksteise märkamine.

AUTOR: KRISETE PÄRNA

9.-13. veebruarini toimus meie koolis sõbrapäeva nädal, mis oli täis erinevaid toredaid tegevusi ning rõõmsaid hetki. Terve nädala jooksul oli koolimajas tunda elevust ja sõbralikku meeleolu. Sõbrapäeva nädala eesmärk oli tuletada meelde, kui oluline on sõprus, hoolivus ja üksteise märkamine igapäevases koolielus.

Nädal algas esmaspäeval teemaga „Sõbraga ühesugune riitus“. Paljud nooremad õpilased leppisid juba eelnevalt kokku, mida nad selga panevad, et sõbraga võimalikult sarnased välja näha. Koolis võis näha kaksikuid, kes kandsid samasuguseid kampsuneid, ja isegi kolmikuid, kelle olid jalas samasugused roosad püksid. See tekitas palju rõõmu ning pani nii mõnegi mõõduja kaks korda nende poole vaatama.

Teisipäeval ja kolmapäeval toimusid tantsuvahetunnid,

FOTO: ERAKOGLI

Tantsuvahetund kooli C-korpuses oli meeleolukas ja vahva.

mis tõid koolipäeva keskele energilise pausi. Muusika kõlas valjult üle kooli ning õpilased kogunesid ühiselt tantsima. Tantsuvahetunnid pakkusid võimalust korraks õppetööst puhata, liikuda ja lihtsalt lõbusat aega veeta. Mõned õpilased näitasid julgelt oma tantsuoskusi, teised nautisid niisama muusikat ja kaasaelamist. Igale juhul tõid need vahetunnid õpilastele palju energiat ja head tuju.

Neljapäeval kandsid õpilased ja õpetajad punaseid ja roosasid riideid, mis on traditsioonilised sõbrapäeva värvid. Koolimaja oli sel päeval värviline ning oli näha, et paljud noored olid teemast kinni pidanud. Punast ja roosat võis näha kampsunitel, pusadel ja T-särkidel. Mõned õpilased tegid isegi ühispile, et jõadvustada seda toredat päeva.

Reedel tegutses roosikuller, mis tekitas palju elevust. Õpilased said saata oma sõpradele, klassikaaslastele või isegi õpetajatele roose. Oli näha siiraid naeratusi ja üllatunud pilke, kui keegi ootamatult lille kätte sai. Lisaks toimus südamete otsimine, mis muutis koolipäeva põnevaks ja mänguliseks. Peidetud südameid otsides liikusid õpilased ringi ning tegid koostööd, et kõik üles leida.

Terve nädala jooksul oli avatud ka sõbrapostkast. Sinna sai panna kaarte ja kirju heade soovide,

FOTO: ERAKOGLI

Sõbrapostkast, mille kaudu õpilased said oma kirjad teele panna.

tänu sõnade või lihtsalt sõbralike mõtetega. Lisaks saadeti palju naljakirju ning ka salajasi armastuskirju, mille saatjad jäid anonüümseks. Just see salapära ja ootusärevus tegid postkasti eriti populaarseks.

Paljud õpilased ootasid põnevusega, kas ka neile on keegi midagi kirjutanud. Väike heategu või soe sõna võib muuta päeva palju paremaks ning sõbrapostkast aitas seda hästi meelde tuletada.

Sõbrapäeva nädal näitaks, et kool ei ole ainult õppimise koht, vaid ka keskkond, kus luuakse sõprussuhteid ja jagatakse ühiseid kogemusi. Sellised teemaatilised nädalad toovad koolile vaheldust ning annavad võimaluse üksteist paremini märgata.

Koolilehe telgitagused: kes, kus ja kuidas annab Lügемikule oma näo?

Kui võtame kätte värsket Lügемiku, märkame esmalt kujundust ning piltide ja tekstide paigutust. Harva mõtleme aga sellele, kelle töö tulemusel moodustab kogu see sisu ühtse terviku. Seekord heidame pilgu telgitagustesse – 12.ms klassi õpilane Birgit Punkar räägib oma tööst koolilehe küljendajana ning sellest, mis peitub iga numbri lõpliku ilme taga.

KÜSIS: KIRSI TIITS

Palun tutvusta end lehelugejatele!

Mina olen Birgit Punkar, õpin 12.ms klassis ning olen meie koolilehe küljendaja. Kes ehk pole kursis (nagu ei olnud ka mina enne toimetusse tulekut) – küljendaja töö on siduda kogu tekst n-ö ühtseks tervikuks ning kujundada lehe lõplik väljanägemine.

Kuidas sai Sinust koolilehe küljendaja ja mis Sind selle töö juures kõige rohkem köidab?

Gümnaasiumis Lügемiku toimetusse asudes sain üsna kiiresti aru, et reporteri töö ei ole päris mulle. Kui eelmisel õppeaastal hakati uut küljendajat otsima ja kaks potentsiaalset kandidaati alt ära hüppasid, mõtlesin, et proovimine ei võta ju tükki küljest. Kõige põnevam selle töö juures on minu jaoks loomingu vabadus – terve lehe väljanägemine on ju minu kätes. Mulle meeldib väga oma „töö vilja“ ka füüsilisel kujul näha ning tunda, et see, mida ma teen, on päriselt oluline.

Millistest põhimõtetest Sa lähtud küljendamisel?

Tegelikult mul otseselt kindlaid põhimõtteid ei olegi. Jälgin eelkõige seda, et leht näeks välja ilus ja puhas, kuid samas mitte igav.

Mis on olnud kõige keerulisem või huvitavam number, mida oled kujundanud, ja miks?

Kõige keerulisematest tuleb meelde kaks lehte. 2024. aasta oktoobrinumber oli esimene leht, mida ma küljendasin. Kuna programm oli minu jaoks uus ja leht tuli valmis saada üsna kiiresti, oli see paras katsumus. Teine on kindlasti sama aasta detsembrileht, mis oli 20 lehekülge pikk ning üsna lõpusirgel kustus terve fail ja kogu tehtud

töö ära. Minu jaoks on iga leht oma moodi huvitav – nii sisult kui ka selle poolest, mida ma nende küljendamisel juurde õpin. Praegu tundub mulle küll, et see on töö, kus uusi asju õppida on lõputult.

Millist programmi kasutad küljendamiseks ja miks just seda?

Küljendamiseks kasutan programmi Adobe InDesign. Nii palju kui mina tean, on seda programmi koolilehe kujundamiseks alati kasutatud ning just selleks (igasuguste trüki- ja digimaterjalide kujundamiseks) see mõeldud ongi.

Kas Sa näed end ka tulevikus küljendajana või pakuvad Sulle rohkem huvi teised ajakirjandusega seotud ametid?

Ma ei oska praegu kindlalt öelda, mida tulevik toob, kuid siiani olen uurinud erinevaid võimalusi graafilise disaini õppimiseks. Kuna kõik teadmised, mis mul seni on, on omandatud peamiselt interneti abil, oleks väga tore end selles valdkonnas rohkem arendada. Kui minu tulevik mulle sellist karjääriteed ei võimalda, olen igati tänulik selle kogemuse eest koolilehe küljendajana ning usun, et õpitud oskused, ja eriti just pinget all töötamise oskus, tulevad mulle kindlasti kasuks.

Mis oli Su kõige meeldejäävam hetk kooliajal?

Miskipärast on mulle just gümnaasiumiajast väga eredalt meelde jäänud meie klassi esimene tunnikontroll uue meediaõpetajaga. Saime tööd juba samal päeval tagasi ning kõigi töödel oli suurelt punase pastakaga kirjas „0 p“. Kõik olid tööle kirjutanud ka midagi stilis „Ma ei mäleta kahjuks midagi :(. Üldisemalt on mulle muidugi meelde

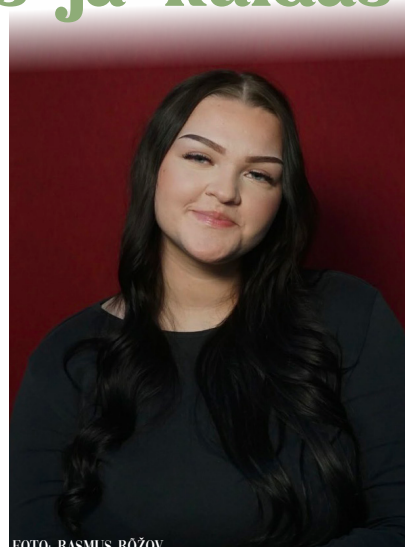

FOTO: RASMUS RÖZOV

Lügемiku küljendaja Birgit Punkar, kes on Lähte Ühisgümnaasiumis õppinud esimesest klassist alates.

jäänud kõik need hetked, kui tundus, et meie klass oli tavapärasest rohkem kokkuhoidev.

Kas tunned, et Lähte ÜG on valmistanud Sind hästi ette edaspidiseks?

Jah, tunnen, et olen siin õppides saanud nii teadmisi kui ka väärtuslikke kogemusi erinevate projektide kaudu. Lisaks on kool aidanud arendada iseseisvust ja vastutustunnet. Need on oskused, mis on kindlasti tulevikus kasulikud.

Milline õpetaja või aine on Sind mõjutanud kõige rohkem ja miks?

Ma arvan, et mind kõige rohkem mõjutanud aine on kirjandus. Tunnen, et just selle aine ja õpetaja kaudu tean Eesti kultuurist nüüd kordades rohkem kui varem. Kuna ma ei ole oma koolitee jooksul ka ajalooa väga suureks sõbraks saanud, siis on just kirjandus ja õpetaja Ilona Võik selles osas mu silmi palju rohkem avanud. Samuti tahaksin välja tuua õpetajad Ulvi Kaasiku ja Kertu Palmi, kelle lõputu rõõm ja positiivne ellusuhtumine on kindlasti midagi, millest eeskuju võtta. :)

Meediasuund käis pealinnas õppekäigul

5. märtsil külastasid meediasuuna õpilased Tallinnas kaht Eesti suurimat meediaorganisatsiooni, et näha lähemalt, kuidas sünnivad uudised ja milline on ajakirjanike igapäevatöö. Õppekäigu jooksul tutvuti Eesti Ekspressi ja Delfi toimetusega ning osaleti praktilises pressikonverentsi simulatsioonis Eesti Rahvusringhäälingu raadiomajas. Õpilased said kogeda nii uudiste loomise protsessi kui ka proovida ise ajakirjaniku rolli.

AUTOR: ELISE VAIKSOO

Väljasõidu esimene peatus oli Delfi maja ja Eesti Ekspress, kus peatoimetaja Merili Nikkolo rääkis meile, kuidas ja miks Eesti Ekspress ilmub ning mis töö kõik ühelehe väljaandmise juurde käib. Eesti Ekspress saab palju vihjeid, aga nendega ei saa midagi teha, kui need ei ole faktid ja need ei ole tõestatud dokumentidega. Kui peaks juhtuma, et Eesti Ekspress annab välja faktiveaga artikli, siis sellega võidakse minna kohtusse ja kaotada. Tänapäevane Eesti Ekspress on teistsugune, kui see oli siis, kui see esimest korda ilmus aastal 1989.

Mainiti, et tehisintellekti on proovitud kasutada, aga see ei anna sellist kaasahaaravat pealkirja kui vaja ehk inimene on parem töötaja kui tehisintellekt. Mida paremad on ajakirjanikul allikad, seda suuremat palka ta saab.

Vahest töötavad ajakirjanikud seitse päeva järjest ja vahest nii, et neil on palju aega ja ei pea üldse tööd tegema. Leht ilmub iga kolmapäev, aga nädal enne seda hakatakse juba planeerima, kuidas ja mis uues ajalehes välja tuleb.

Peale Eesti Ekspressi tutvustust, mis kestis tund ja pool, tehti meile kogu toimetuses tuur. Ühel korrusel asuvad kõik Delfi Meedia väljaanded: Delfi, Maaleht, Eesti Ekspress, Kroonika ja teisedki. Nad olid ära jaotatud ning igal ajakirjanikul oli enda väike lauake või koht. Oli näha inimesi, kes kirjutavad, kes tegid ärikõnesid ning oli ka inimene, kes kuulas muusikat, luges lehte, jalad lava peal. Muidugi oli näha ka paljude ajakirjanike auhindu.

Peale lühikest söögipausi kõndisime me ERR-i raadiomajja. Seal võttis meid

FOTO: KERT PETIAP

Meediasuund „Aktuaalse kaamera” stuudios.

vastu ERR-i raadiouudiste juht Indrek Kiisler, kes pani meid kohe alguses huvitavasse olukorda. Me tegime järele pressikonverentsi sellest, kuidas Lähtest saab uus Eesti pealinn ehk teisisõnu – Tallinn kolib Lähtele. Jagasime ennast nelja rühma, kus iga rühm pidi olema erinev väljaanne. Nendeks olid Postimees, Delfi, Kroonika ja Õhtuleht. Meie ülesandeks oli küsida küsimusi ja siis kirjutada enda toimetuse stiilis üks artikkel. Selle tegevuse käigus sai palju naerda, sest Lähte Pargipoest sai uus Ülemiste keskus ning Lähte Ühisgümnaasium kolis sinna, kus Ülemiste keskus asub. Lähte ÜC direktorist sai parlamendi hoone ehk meie koolimaja majandusjuht.

Peale sellist huvitavat tegevust näidati meile ERR-i raadiomaja, näidati kunsti ning seda, kuidas salvestatakse saateid. Õpetaja Triin Nagel sai proovida, kuidas on ette lugeda ilmateadet, ning peale seda saime ringkäigu „Aktuaalse kaamera” stuudiosse ja salaruumidesse, et näha, kuidas valmistatakse saateks.

Vahest on okei anda endast maksimum ja saavutada miinimum

Koolitee on enam kui lihtsalt hinded lõputunnistusel – see on teekond, kus õpid mitte ainult õpikust, vaid ka iseendast ja inimestest, keda oma teekonnal kohtad. Jagan siin enda õpitud, mis mõjutab seda, milline ma täna olen.

AUTOR: MARTA RAUDSEPP

Olen mõistnud, kui olulised on inimesed, kes sind ümbritsevad. Üleüldse ka just need, keda elus kohtad. Kasvõi vaadates enda pinginaabreid kõigi nende aastate jooksul. Olen tähele pannud, et olen tundides täpselt nii palju motiveeritud kui mu pinginaaber.

Raamatud, raamatud, raamatud. Ma ei mäleta, millal lugesin raamatut eesmärgiga suurt lugemiselamust saada. Minu jaoks on raamatute puhul oluline just see, mida see mulle annab ja õpetab. Näiteks lugesin hiljuti täiesti omast tahet läbi „Lõpp-peatus Auschwitz”. Mõni päev hiljem nägin kuulsa streamer'i otseülekannet, kus mainiti jutu käigus just neid inimesi, kes olid ka seal raamatus. Me keegi ei soovi olla see, kes mitte midagi aru ei saa. Mina sain aru, kuna olin lugenud raamatut, mis aitas mul teda rohkem mõista.

Vahest on okei anda endast maksimum ja saavutada miinimum. Ma ei ole kunagi olnud vieline. Põhikooli lõpetasin küll kiitusega, kuid gümnaasiumi tulles hinded langesid. See ei tähenda, et ma ei üritaks või ei näeks vaeva, vastupidi.

On okei saada kolmed kätte, mis sest et poole õõni õpitud sai, aga vähemalt ma õppisin midagi juurde. Kindlasti saaksin paremini, kuid kui ma peale kooli magama minekuni õpin, siis on raske mõista, kas oleksin pidanud õppimise asemel spikrit kirjutama või lihtsalt leppima, alla andma.

Kool andis mulle juhiloa. Soovitan kõigil seda võimalust ära kasutada. Minu teekond selleni kahjuks kõige lillilisem ei olnud. Olgugi et pea igal sõidutunnil hambad hirmust värisesid, tegin ühe suure eneseületuse. Keegi ei teadnud minu hirmust. Ometi tegin kõik eksamid esimese korraga ära – ma päriselt soovisin neid saada. Usun, et kõik, kes vähegi soovivad, saavad need just Lähtel tehtud.

Inimesed ei näe tulevikku ette. Olen enda arvates alati valmis kõiki aitama. Isegi kui mõne klassivennaga pole aastaid rääkinud, ma endiselt jagaksin talle enda vihikut. Mina ei tea, miks tal seda ei ole ning ega see ka muudaks midagi. Ma soovin, et me kõik lõpetaks gümnaasiumi. Me ei näe, kes on tulevikus meie ülemused või alluvad, häid suhteid on alati vaja.

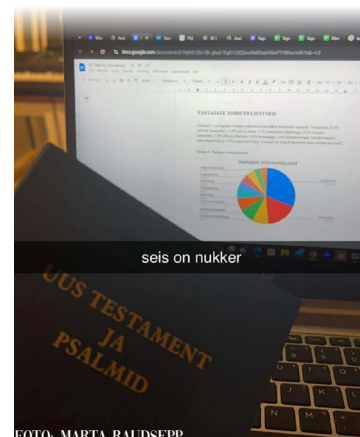

FOTO: MARTA RAUDSEPP

Uurimistöö viimasel hetkel kirjutamine.

Koolileht kui võimalus arenemiseks. Mulle on andnud koolileht võimaluse enda väljendamisest arendada. Ma ei soovi minna ajakirjandust õppima, aga tunnen, et olen leidnud koha, kus ennast arendada. Tunnen, et olen suurima arengu teinud e-kirjade saatmises ja inimestega suhtlemises, ma ei tunne enam, et vajun maa alla neid tehes. Ma ei kardeta teha enam vigu, kuna tean, et maailm ei lõppe neid tehes.

Abiturient Hanna Marii Nõmm – vanavanaema õmblusmasinast ULM Moeshow võiduni

12.t klassi õpilase Hanna Marii Nõmme teekond moedisaini algas 13–14-aastaselt, kui ta sai enda kätte vanavanaema õmblusmasina. Sellest hetkest kasvas huvist kirk, mis viis ta moeshow'dele, katsetusteni materjalidega ning lõpuks ULM Moeshow 2026 võiduni. Intervjuus räägib ta inspiratsioonist, loomingulisest protsessist ning soovist jätkata õpinguid Eesti Kunstiakadeemias.

AUTOR: KRISETE PÄRNA

Millal Sa esimest korda mõtlesid, et tahaksid ise disainida või moega tegeleda?

Umbes 13–14-aastaselt, kui sain enda vanavanaema õmblusmasina.

Kas Sul on olnud keegi või miski, mis sind moemaailmas eriti inspireerinud on?

Enamjaolt on olnud minu suuri-
maks inspiratsiooniks Rick Owens.

Miks otsustasid osaleda ULM Moeshow'l 2026?

Osalesin 2025. aastal Tartus moeshow'l Moeke, see andis mulle energiat ja motivatsiooni liikuda pealinna Tallinnasse. Kool, kuhu ma tahan sisse astuda,

FOTO: ERAKOGU

Hanna Marii oma disainitud kollektsiooniga.

Eesti Kunstiakadeemia, soovib näha sisseastumisportfoolios just enda esindamist erinevatel konkurssidel, valisin just ULM moeshow, kuna selle korraldajad on noored gümnasistid ja ma soovisin nende projektile enda panuse anda.

Milline oli Sinu kollektsiooni idee?

Kollektsioon peegeldab struktuure ja vorme, mida igapäevases elus oma silmaga ei näe. Kollektsioon on valmistatud taaskasutatud materjalidest, soovisin enda disainidega anda kangale uue võimaluse särada, muutes seda huvitavamaks.

Kui kaua Sul läks selle loomisega aega?

Raske on sellise protsessil aega mõõta, kuna kooli ja muude hobide kõrvalt napib aega ja suuremad tööd võivad võtta päevi, nädalaid või isegi kuid.

Mis oli kogu protsessi kõige raskem osa?

Ma arvan, et materjali disaini tootmine oli raske ja väsitav, ajaliselt võttis materjal kõige rohkem aega.

Kuidas Sa end tundsid, kui said teada, et oled moeshow võitnud?

Tundeid oli palju ja neid kõiki on raske sõnadesse panna. Tundsin, et olen rahul tulemusega ja olin õnnelik, et minu suurt tööd märgati ja tunnustati.

Milline on Sinu loominguline protsess? Kuidas idee muutub valmis disainiks?

Loominguline protsess oli igal kollektsiooni osal väga erinev, peamiselt panin rõhku kanga manipuleerimisevõttele, aga kollektsioonist võib leida ka klassikalisi elemente. Kanga manipulatsiooniga sain tuttavaks Eesti Kunstiakadeemia kursusel, kus pannakse just rõhku sellele, kuidas me saame enda visiooni ellu viia. Loomingulises protsessis oli palju katsetusi, et saada parim tulemus parima materjaliga.

Kas sa tahaksid tulevikus moevaldkonnas edasi õppida või töötada?

Sooviksin jätkata enda õpinguid Eesti Kunstiakadeemias moedisaini või tekstiilidisaini erialal. Töötamise kohta on natukene vara midagi öelda, aga ideaalis jätkaksin tõesti selle alaga.

Millist nõu annaksid noorematele õpilastele, kes tahavad moega tegeleda?

Soovitaksin noortele moehuvilistele otsida endale kursuseid ülikoolidest ja muudest haridusasutustest, et enda silmaringi avardada selles maailmas. See aitab saada terviklik pilt, mida moemaailm üldse endast kujutab. Iga aastast toimub Taltech'i ja Eesti Kunstiakadeemia kursused „Kuidas disainida kestlikku moodi?“, see sobib kõigile, kes on huvitatud moega tegelemisest. Ma olen sellel kursusel osalenud kaks aastat ja see on andnud mulle palju uusi teadmisi. Julgustan noori olema julged ja avatud, et saaksite ennast väljendada teistele.

FOTO: ERAKOGU

Hanna Marii disainitud komplekt.

Empaatia ja soov aidata on viinud Ave Järve aasta tugispetsialistiks

20. veebruaril toimus Lähtel Tartu valla Eesti Vabariigi 108. sünnipäeva pidulik vastuvõtt, kus tunnustati valla haridus- ja kultuuritöötajaid. Ave Järve, kes on Lähte Ühisgümnaasiumi logopeed, pälvis aasta tugispetsialisti tiitli. Ta on töötanud Lähtel 30 aastat ja on esimene logopeed meie koolis.

AUTOR: LAURA REBANE

Palun rääkige alustuseks natuke endast, kuidas teist sai logopeed?

Minuga oli selline lugu, et kui ma keskkooli lõpetasin, siis ma ei osanud arvata ega teadnudki, mida ma üldse teha tahan. Ma koheselt ei läinudki ülikooli, vaid ma läksin kõigepealt tööle ühte erikooli, kus oli lastekodu ja erikool koos. Seal õppisid õpilased, kes olid tänapäeva mõistes lihtsustatud õppekavaga. Nii kaua aega tagasi oli veel võimalik minna ilma hariduseta kooli tööle, aga tänapäeval see enam nii ei ole. Ja siis sealt kuidagi edasi läksingi lõpuks ülikooli eripedagogikakat õppima ja nii ta läks.

Milline õpilane olite teie ise?

Põhikoolis olin ma hea õpilane, ma õppisin viitele. Kuid mul oli kehaline kasvatus ja ma olen seal tundnud küll seda, mida tähendab see, kui sa ei ole andekas või kui sa ei saa hakkama või sa ei ole võimekas. Tollel ajal oli 8-klassiline põhikool, mitte 9-klassiline. Olid ka üleminekueksamid. Näiteks 6. klassis oli üks eksam, 7. klassis oli kaks eksamit ja oli nii, et kui sa olid hea õpilane, nelja-viiele, siis sind vabastati. Aga mina kehalises olin kuidagi kohmakas ja mul polnud väga palju jõudu, seega kehaline kasvatus oli mul kolm.

„Me kõik oleme erinevad ja meil kõigil on oma enda tugevused ja nõrkused.”

Kehalises kasvatuses ma tundsin seda õpetaja jäikust või sellist mitte mõistmist, mitte arusaamist. Ma oma arust pingutasin ja püüdsin ikka, aga see õpetaja oli selline inimene, kellel tollel ajal olid need normid väga kõrged. Seega 6. klassis olid mul kõik viied, aga kehaline kasvatus oli mul kolm ja selle tõttu pidin ma tegema üleminekueksami. Tegelikult olukord muutus, 7. klassis sai sellest kehalise kasvatus õpetajast meie klassijuhataja ja meie klass läks suuremaks ning seetõttu tehti meie klassist kaks paralleeli. Ja siis järsku see õpetaja mulle enam kolme ei pannud.

Gümnaasiumis ma võib-olla nii hea õpilane enam ei olnud, kuid jah, põhikoolis mul probleeme ei olnud. Nii et võib-olla ma mõistan ka neid õpilasi paremini tänu sellele, kuna mul endal on selline kogemus.

Kuidas te iseloomustaksite ennast kolme omadussõnaga?

Järjepidev, usaldusväärne, sõbralik.

Te olete töötanud Lähtel juba 30 aastat. Mis on teid selle töö juures nii kaua hoidnud?

Mind on siin koolis väga hästi vastu võetud. Siin on väga head kolleegid, mul on nendega väga hea koostöö. Ma elan siin kandis, minu

Ave Järve Tartu botaanikaia müüri juures.

lapsed on õppinud siin koolis. Nii et mulle lihtsalt meeldib Lähte kool.

Mis teeb teie töö eriliseks võrreldes teiste õpetajate tööga?

Ma arvan, et kohanemine, selles mõttes, et õpiraskused on kõigil erinevad. Ma pean aru saama, et mis seda raskust tekitab. Ma pean olema loov, et leida see abivahend või see lahendus või see tee, kuidas temale see selgeks teha.

Milline on teie arvates kõige olulisem oskus, mis ühel tugispetsialistil peab olema?

Empaatia. Oskus panna ennast õpilase olukorda, et näha tema raskusi, et mis on tema probleemid, mured. Kindlasti peab ka olema ka soov aidata.

Kas oskate tuua mõne näite olukorrast, mis on teid oma töös eriti liigutanud või rõõmustanud?

Kui ma näen neid 9. klassis, neil läheb väga hästi ja nad teevad ilusti ära enda eksamid, see kindlasti liigutab. Ja ka näiteks see, kui mõni vanem ütlebki, et tänu minule tegi tema laps selle eesti keele eksami ära, see ongi hea tunne.

Milline on olnud teie kõige meeldejäävam hetk Lähte koolis?

Kõik need 30 aastat on olnud meeldivad hetked, aga siis tuleb juba uus peale. Ütleksin, et see on selline meeldiv kulgemine olnud. Eks on olnud ka halbu asju ja muresid, probleeme, aga need pigem ununevad.

Millist tagasisidet laste või lapsevanemate poolt mäletate kõige eredamalt?

Tegelikult on niimoodi, et ma olen siin üldse kõige esimene logopeed, varem pole siin olnud logopeedi. See-ga oli vaja rohkem lastevanematele seletada, miks on mind vaja ja mis mu töö endast kujutab. Aga praegu ma ei oskagi niimoodi öelda, pigem ma olen seletama pidanud, miks on vaja ja kas on vaja ikka. Kuid tagasiside on olnud enamasti see, et on öeldud, et nii tore, et olen aidanud nende lapse sellest raskusest edasi ja tal läheb paremini. Laste poolt on nii, et tulevad linnas juurde ja räägivad endast ja kus nad õpivad.

Mis teid õpetajana motiveerib?

Eks ikka oma õpilaste edu. Hea on kõrvalt vaadata, kuidas nad hakkama saavad ja oskavad, et teevadki selle kontrolltöö ära ja et neil läheb hästi.

Kuidas te ise hoiate positiivset meelt ka keerulisematel tööpäevadel?

Ma ei võta isiklikult. Ma olen õpinud seda, kuna võib-olla alguses ma võtsin rohkem. Ma saan aru, et asi ei ole minus, et kui ta mulle vastu hakkab või vaidleb, siis tal on tõenäoliselt mingi muu probleem.

Kas teie töö on mõjutanud ka seda, milline olete inimesena väljaspool kooli?

Kindlasti tolerantsem. Ma olen muutunud leplikumaks, ma ei aja enda

õigust niimoodi igal pool taga ja ma saan aru, et inimesed ongi erinevad. Me kõik oleme erinevad ja meil kõigil on oma enda tugevused ja nõrkused ja palju muud.

„Inimese elu moto peaks olema see, et ole võimalikult hea ja tee võimalikult vähe kahju.”

Kas on mõni asi, mida te tahaksite tänaste teadmistega oma töö algusaastatel teisiti teha?

Ma võib-olla ei pabistaks või muretseks nii palju, nagu algul muretse-sin. Et ma võtaksin rahulikumalt. Alguses ma valmistasin ennast väga ette ja töötasin ennast üles ja püüdsin nii ja teistpidi ja ma võtsin liialt hinge asju. Ma ütleksin tolle aja minale seal, et ole rahulik, sa teed kõike väga hästi.

Aasta tugispetsialist Ave Järve koos elutööpreemia saanud Varje Kaardega.

Mida sooviksite öelda lastele, kes käivad logopeedi või eripeda-googi juures ja tunnevad selle pärast piinlikkust?

Algusaastatel oli tõesti niimoodi, et see oli nagu mingi märgistamine või selline märk küljes. Kuid nüüd ma isegi ei tunneta, et nii on. Võib-olla on mõni, kes ei taha siia tulla, aga enamus ei tee sellest väljagi, nad

käivad siin hea meelega. Pigem on just vastupidi, et ma ütlen õpilasele, et tal ei ole vaja siin enam käia, et sa oskad kõike väga hästi, ja siis õpilane ise ei taha siit ära minna ja talle meeldib, et tal tulevad siin head hinded ja teab, et ta saab hakkama. Või siis lapsevanem ütleb, et ta laps peab edasi käima, isegi kui lapsel on kõik selge. Ma ütleksin, et see on õpilastele pigem võimalus. Sind võetakse eraldi ette ja harjutatakse. Vanemad palkavad eraõpetaja, kuid praegu on sul just hea võimalus saada logopeed koolist.

Mis emotsioonid teid valdasid, kui saite teada, et olete saanud valla aasta tugispetsialisti tiitli?

Väga südantsoojendav tunne. Tekitas hea tunde, et mind on märgatud.

Kui saaksite oma töö kohta ühe lausega midagi öelda, siis mis see oleks?

See on peaaegu sama, kui küsida, mis on su elu moto. Aga üks kirjanik on öelnud: „Inimese elu moto peaks olema see, et ole võimalikult hea ja tee võimalikult vähe kahju”. Ma arvan, et see kõlbab minu töö kohta. Kuid üldiselt ütleks, et ole valmis aitama.

Kui te ei töötaks koolis, siis millist ametit võiks te ennast tegemas ette kujutada?

Aednik. On öeldud, et kui sa tahad olla õnnelik elu lõpuni, siis raja endale aed. Mul on olemas aed ja mul tuleb see väga hästi välja. See aed ongi nagu mingi ime. Paned seemne maha, kasvab, läheb suureks ilusaks taimeks.

Kuidas te tavaliselt pärast pingelist tööpäeva lõõgastute?

Kuulan muusikat, ma loen palju, mul on lapselapsed, käin teatris. Täna lähen kinno näiteks. Nii et kõike teen.

Maakoolist Lähte kooli saksa keele õpetajaks – ühe õpetaja teekond Lähtel

20. veebruaril tunnustas Tartu vald Varje Kaardet elutööpreemiaga. Õpetaja Varje Kaarde on pedagoogi ametit pidanud juba 43 aastat. Kui ta soovis algselt õppida saksa keele suuliseks tõlgiks, sai temast õpetaja ja töökohaks Lähte kool.

AUTOR: MARTA RAUDSEPP

Kuidas ja miks jõudsite tööle Lähte kooli?

Ma lõpetasin 1983. aastal Tartu Riikliku Ülikooli. Tol ajal kehtis suunamissüsteem, mis tähendas, et ise töökohta valida ei saanud. Meile etteantud nimekirja alusel pidime valima endale sobiva koha. Reeglina olid nendeks muudugi koolid ja raamatukogud. Valik toimus pingerea alusel. Kuna ma lõpetasin oma kursusel teise tulemusega, oli mul võimalus valida Lähte kool, sest mu abikaasa asus tööle Tartusse.

„Kui noor inimene ülikooli lõpetab ja kooli tööle tuleb, arvab ta sageli, et suudab maailma parandada.”

Kui vaataksite enda esimesi aastaid Lähtel, siis mis on teie jaoks koolis kõige enam muutunud?

Kõik on muutunud: süsteem, õpetajad, õpilased. Täna õpilased on avatumad. Nad suhtlevad õpetajaga vabamalt, mistõttu juhtub, et mõnikord ületatakse lubatud piire. Varem olid õpilased õpetajate suhtes lugupidavamad, distsiplineeritumad, aktiivsemad. Täna on distsipliin probleemiks. Muret teeb vähene õpihimu, passiivsus, keskenmismisraskused ja vastutustunde

puudumine õppimise suhtes.

Mis on teid Lähtel hoidnud?

Mingil määral mugavus, elukorraldus. Varasemalt istusime õpetajatega sageli all kaminaruumis, ajasime lihtsalt juttu, arutasime probleeme. Meil oli palju vaimukaid ja õdusaid koosviibimisi.

Milline on olnud teie meeldejäävaim hetk Lähte koolis?

Meeldejäävaid hetki on olnud palju. Mul on eredalt mees, kui ma pärast ülikooli lõpetamist augustikuus esimest päeva Lähte kooli tööle tulin. Koolimaja sisenedes kutsuti mind ühte klassiruumi (täna ajalooklass), kus õpetajad kaetud laua ümber istusid. Seal tutvustati mind kolleegidele ja võeti soojalt vastu.

Millisena näete Lähte kooli kümne aasta pärast?

Lähte kool on endiselt Lähte Ühisgümnaasium, kus õpivad hakkajad, ettevõtlikud noored inimesed.

Milline õpilane teie olite?

Ma olin aktiivne õpilane. Mulle meeldis õppida ja sporti teha. Ma tegelesin kergejõustikuga, nimelt viievõistlusega. Minu väga sportlik geograafiaõpetaja,

Varje Kaarde sporti tegemas.

kes oli ülikooli käsipallivõistkonnas mänginud, innustas ka mind käsipalli mängima. Samuti meeldis mulle korvpall.

Mis teid õpetajana motiveerib?

Mulle meeldib õpetajaamet. Kui mõtlen igapäevase töö peale, siis pakuvad kõige suuremat rõõmu need ahhaa-hetked, mis tekivad tunnis või hea tulemuse saavutamisega.

Kas lisaks õpetajaametile oli teil valikus ka mõni muu? Mis see oli?

Mulle meeldis ülikooli ajal suuline tõlge. Ma olen osalenud üleliidulisel olümpiaadil, kus ma kahe kursusekaaslasega esindasin ülikooli. Olümpiaad oli vene keeles: kõrvu tuleva venekeelse teksti pidin saksa keelde tõlkima. Tol ajal suulise tõlgi töökohta ei pakutud. Mulle meeldis ka vene keel, aga ma ei proovinud seda õppima minna, kuna vene keelt õppisid üliõpilased, kelle kodune keel oli vene keel.

Kuidas jõudsite saksa keeleni? Kas kooli ajal olite saksa keeles hea?

Olin küll. Osaesin ka olümpiaadidel. Ma õppisin Puurmani Mõisakoolis. Tol ajal väikestes maakoolides inglise keelt ei õpetatud. Õpetati

just saksa keelt. Kuna mulle keeled meeldisid, oli see minu ainuke valik.

Miks õpilased võiksid eelistada saksa keelt vene ja hispaania keelele?

Ma kindlasti ei eelista ühte keelt teistele. Samas on meie kultuuriruum olnud ajalooliselt tihedalt seotud saksa keelega. Baltisaksa ajast on eesti keelde tulnud palju sõnu. Kui laiemalt mõelda, siis saksa keel on üks Euroopa enim räägitavaid keeli. Saksa keele õppimisel saab toetuda eesti keele grammatikale, sest mõlemas keeles on sarnane grammatiline loogika. Lisaks on Saksa majandus väga tugev Euroopas. Saksamaal on võimalik õppida ülikoolis suhteliselt normaalse raha eest või siis teiselt poolt on ka tasuta ülikoole. Saksa keele oskus pakub häid võimalusi tööturul nagu meditsiinis, IT-valdkonnas.

Kes on teie suurim eeskuju olnud?

Konkreetset eeskuju mul ei ole, aga ma olen alati imetlenud neid kolleege, õpetajaid, kes on väga innustatud oma töös, järjekindlad, ausad ja lugupidavad teiste suhtes.

Milliseid soovitusi annaksite nooremale endale?

Kui noor inimene ülikooli lõpetab ja kooli tööle tuleb, arvab ta sageli, et suudab maailma parandada. Tundub, et kõik see, mida ta teeb ja ütleb, on iseene-sestmõistetav. Tegelikult tuleb õppida eristama olulist ebaolulisest.

Ma sain üsna ruttu aru, et kõik polegi ideaalne. Nooremale endale soovitaksin olla palju kannatlikum, julgem oma arvamust välja öelda teiste ja vanemate kolleegide ees ning endale kindlaks jääda.

„Hea õpetaja püüab õpilastega koostööd teha ja neid mõista.”

Millist nõu annaksite tänapäeval alustavale noorele õpetajale?

Ei tohi ära ehmu- da, mis ees ootab. Ideaalide purunemisel ei tohi pettuda. Läbikukkumistest õpib kõige paremini. Oluline on olla järjekindel, austada nii iseennast kui ka õpilasi.

Kuidas olla hea õpetaja?

Hea õpetaja peab kindlasti teadma, mida ta õpetab. Kuigi ta on oma aines tugev, peab ta suutma materjali õpilastele arusaadavalt edasi anda. Ta suudab klassiruumis tõise õhkkonna luua.

Õpetaja Kaarde Puurmani Mõisakoolis.

Hea õpetaja püüab õpilastega koostööd teha ja neid mõista.

Kuidas olete vältinud aastate jooksul läbipõlemist?

Maeisaa öelda, et ma nii väga läbi põlenud olen, aga neid perioode, kus mõtlen, et nüüd aitab küll, et ma lähen ära, on ette tulnud. Olen

sõna otseses mõttes endale selgeks mõelnud, miks ma koolis olen.

Kuidas olete toime tulnud klassiruumi tehnoloogia arenguga?

Tehnoloogia areng toimetuleku mõttes ei ole probleem olnud. Tänu tehnoloogilistele võimalustele suudan ma tunde tõhusamalt ette valmistada. Sobiva pildimaterjali leidmiseks, kuulamistekstide koostamiseks ja ülesannete ettevalmistamiseks kasutan ma Chat GPT-d.

Milline oli klassiruum, kui te esimest korda klassi astusite?

Enam-vähem samasugune, aga tol ajal istuti paaris-pinkides. Arvutit ei olnud.

Olete andnud oma suure panuse ka klassijuhatajana. Millisena seda meenutate?

Kõige helgemad mälestused on mul seotud klassijuhatajatööga koos õpetaja Ilonaga. Me tegime klassijuhatajatena väga tihedat koostööd. Meil ei olnud eraldi klasse, vaid ühine lend. Andsime koos klassijuhatajatunde või kui üks meist puudus, võttis teine õpilased enda juurde. Koos planeerisime matku, ühiseid ettevõtmisi, üritusi.

Kuidas sisustate oma vaba aega?

Ma käin palju teatris, loen ja mul on ka lapselapsed, kes võtavad palju aega ja energiat. Minu selle aasta vaieldamatu lemmik- etendus on Ugala teatri „Meie klass”.

Kui peaksite tooma välja mõne fakti enda kohta, siis mis need oleks?

Ma olen teinud viievõistlust, käin sageli kõndimas, olen 43 aastat õpetaja olnud.

Meie kooli külastas noorpoliitik Sandra Laur

Noorpoliitik ja sisulooja Sandra Laur külastas 11. veebruaril meie kooli, et kohtuda gümnaasistidega ning rääkida oma teekonnast poliitikasse. Sandra Laur on Tartu linnavolikogu hariduskomisjoni esimees ja erakonna Isamaa liige.

AUTOR: HANNA-LIIS HENN

Kohtumine toimus kooli aulas ning pakkus õpilastele võimalust kuulata noore ja aktiivse tegutseja kogemusi nii avalikus elus kui ka sotsiaalmee- dias. Kohtumise alguses tutvustas Sandra Laur oma tausta ning rääkis, kuidas tema huvi ühiskondlike teemade vastu sai alguse. Ta tõi esile, et

poliitikasse jõudmine ei toimunud üleöö, vaid oli järkjärguline protsess.

Edasi läks kohtumine nii, et meediasuuna õpilane Hendrik Sulg viis Sandra Lauriga läbi intervjuu, kus käsitleti nii poliitilisi küsimusi kui ka tema isiklikku elu ja väärtusi. Kohtumise jooksul said küsimusi esitada ka

FOTO: TRIIN NAGEL
Sandra Laur vastamas meediasuuna õpilase Hendrik Sule küsimustele.

saalis viibinud õpilased ja õpetajad, seda võimalust kasutati julgesti ja innukalt. Külastäik pakkus gümnaasistidele väärtusliku kogemuse ning andis võimaluse näha poliitikat noore inimese pilgu läbi.

Sandra Laur: „Iga valija hääl on tähtis.”

Sandra Laur on noor poliitik ja erakonna Isamaa liige. Ta on läbinud praktika Euroopa Parlamendis, NATO küberkaitsekoostöö keskuses, Riigikogu väliskomisjonis ning Suurbritannia parlamendis. Hetkel on ta Tartu linnavolikogu hariduskomisjoni esimees.

AUTOR: MARIA-SANDRA TÄÄR

Kuidas te jõudsite poliitikani?

Jõudsin poliitikani üsna loomulikult, sest olen mingil määral poliitikaga alati seotud olnud. Gümnaasiumis õppisin kõrgema taseme globaalset poliitikat ning tegin praktikat NATO küberkeskuses, Eesti väliskomisjonis ja Euroopa Parlamendis. Seetõttu on poliitikapisik mul juba ammu küljes olnud. Minu tegevus tugineb aga eelkõige missioonitundele. Mul on soov tagada meie Eesti riigi ja rahvuse püsijäämine ning sellest tulenevalt ma ka meie eest võitlen.

Mis teid selle juures kõige rohkem motiveerib?

Mind motiveerib ühest küljest loomulikult minu missioonitunne. Mulle tõepoolest läheb see korda, et meie riik mitte ainult ei püsiks, vaid et sellel läheks suurepäraselt. Mind motiveerib teadmine, et saan anda oma panuse meie rahva teenimisel. Teisest küljest motiveerib mind kindlasti ka minu valijate tagasiside, kes annavad mulle jõudu ja jaksu juurde. Nende positiivsed sõnad, rahulolu minu tööga ning toetus on minu jaoks väga olulised.

Mis on olnud teie suurim väljakutse siiani?

Eks neid väljakutseid on erinevaid ja iga päev, kuid ma arvan, et need rikastavad ja annavad kogemusi juurde. Igasugust kriitikat, väljakutset ja keerulist olukorda

püüan siiski tervitada, sest usun, et see kasvatab mind nii inimesena kui ka poliitikuna.

Kuidas te hindate Eesti hariduse olukorda?

Praegu oleme PISA testide järgi veel nii-öelda tipus, kuid küsimus on, kui pikaks ajaks. Ma arvan, et Eesti koole tuleks kaitsta Kallase eest ning me peaksime hoidma hariduse kvaliteeti. Eesti hariduse taset ei tohiks langetada ega latti madalamaks lasta.

Kui oluline on teie arvates see, et noored oma arvamust julgeksid avaldada?

See on tohutult oluline ja mitte ainult noorte jaoks. Ma arvan, et terve ühiskond peaks kaasa rääkima ning seetõttu toetama ka otsedemokraatiat. Me ei saa olukorra üle nuriseda, kui me ise kaasa ei räägi ega ühiskonnaelu kujundamises ei osale.

Mida te ütleksite noortele, kes arvavad, et nende arvamus ei loe?

Ma arvan, nagu me nägime selle aasta valimistel, et tõepoolest iga hääl loeb. On väga oluline, et igaüks annaks oma panuse, sest eraldi noorte ja ülejäänud ühiskonna poliitikat tegelikult ei ole. Noori mõjutab sama poliitika täpselt samamoodi, võib-olla isegi rohkem, kuna nemad peavad selle tagajärgedega kauem elama. Seetõttu on väga oluline, et rahvas

FOTO: ERAKOGU
Sandra Laur õpib alates 2023. aastast rahvusvahelisi suhteid ja sõjateadusi King's College'is Inglismaal.

räägiks oma elu kujundamisel kaasa.

Mis on praegu noorte jaoks kõige alahinnatum probleem Eestis?

Ma arvan, et noored täna vähemalt selle tagasiside põhjal, mida mina olen saanud, tajuvad, et nad on otsustusprotsessidest kõrvale jäänud. See on minu meelest väga suur probleem. Tartus oli meil demokraatia defitsiit. Enne eelmisi valimisi oli linnavolikogu liikmete keskmine vanus 57 aastat ning on selge, et nende prioriteedid võivad olla mõnevõrra teistsugused. Me nägime ka gümnaasiumikohtade kriisi, mis tulenes kehvast juhtimisest. See oli kriis, mida oleks saanud täielikult ära hoida, kuid see ei olnud prioriteet ja seetõttu jäeti vajalikud

otsused tegemata. Seepärast ongi oluline, et noored ise kaasa räägiks. Mina hariduskomisjoni esimehena seadsin gümnaasiumikohad prioriteediks ning võtsime probleemi põhjalikult ette. Juba teisel istungil kutsusin kokku koolijuhid, lapsevanemate esindajad ja need, keda probleem kõige rohkem puudutab, noored ise. Selle tulemusena luuakse Tartus juurde 60 gümnaasiumi kohta. Nüüd on linnas iga põhikooli lõpetaja kohta 1,5 õppekohta ning seadusest tulenevalt on linnal kohustus tagada põhikooli lõpetajatele koolikoht ja seda me ka teeme. See näitab, et noorte eest võitlevad kõige tulemuslikumalt siiski noored ise. Seetõttu on väga oluline, et noored käiksid valimas ja räägiks aktiivselt kaasa.

Millise saavutuse üle olete kõige uhkem?

Kõige uhkem olen ma nende hetkede üle, kui keegi kirjutab mulle ja ütleb, et nad on oma valikuga tõepoolest rahul. See on miski, mis motiveerib mind edasi tegutsema ja võitlema. Loomulikult mäletan ka valimisõhtut, kui 993 noort inimest olid usaldanud oma hääle mulle. See tekitas väga sooja tunde ja pani silma särama. Selline toetus annab mulle palju jõudu juurde. Tänu sellele on noorte hääle tänas otsustusprotsessides senisest tugevamal kohal, mida on näha ka volikogus. Ma arvan, et see on suur väärtus ning näitab, kui oluline on, et inimesed käiksid valimas ja räägiks ühiskonna kujundamisel kaasa.

Kes on teie inspiratsiooniks või eeskujuks olnud? Miks?

Ma arvan, et poliitikut ei tohiks idealiseerida, sest oleme ajaloost näinud, kuhu see võib viia. Poliitikutele tuleb pigem rohkem „piitsa anda“ ja neil tähelepanelikult silma peal hoida. Minu eeskujuks on olnud eelkõige minu poliitikaõpetaja. Samuti vaatasin väiksemana koos oma vanaisaga Urmas Oti saadet „Carte blanche“. See õpetas mulle, kui suur jõud on heal küsimusel ja hästi sõnastatud jutul ning see on mõjutanud ja kujundanud ka minu tänast suhtlus- ja tööstiili.

Millist nõu annaksite noortele, kes tahavad tulevikus poliitikasse minna?

Noortele, kes tahavad tulevikus poliitikasse minna, annaksin nõu hoida külma närvi, olla julge ja jääda oma põhimõtetele kindlaks.

Elu enne põhikooli lõppu

Kevade saabumisega jõuab üheksandike jaoks kätte üks oluline etapp – põhikooli lõpetamine. Lõpueksamid ja otsused edasiste õpingute kohta on paljudele noortele nii põnev kui ka veidi pingeline aeg. Et paremini mõista, kuidas meie kooli üheksandikud end praegu tunnevad ja milliseid plaane nad tuleviku jaoks teevad, küsisin neilt mõned küsimused.

AUTOR: HANNA HÄNILANE

Eksamite eel on tunded erinevad

Et paremini mõista, kuidas üheksandikud end enne eksameid tunnevad ja milliseid plaane nad tuleviku jaoks teevad, viisin läbi Google Forms-i küsitluse. Vastused näitavad, et õpilaste tunded on üsna erinevad. Kõige rohkem hinnati oma enesetunnet keskmiseks. Oli ka õpilasi, kes tundsid end üsna rahulikult ja õpilasi, kes tundsid rohkem pinget. See näitab, et kuigi paljud püüavad olukorda rahulikult võtta, on eksamiperiood siiski paljude jaoks stressirohke.

Mis teeb kõige rohkem muret?

Suurimaks mureks peetakse eelkõige eksamite tulemusi ja sellega seotud tulevikku. Mitmed õpilased tõid välja hirmu matemaatika või eesti keele eksami ees ning kardavad, et nad ei pruugi saada soovitud tulemust või võivad eksamil isegi läbi kukkuda. Mõned vastajad kirjutasid, et muret tekitab vähene ettevalmistuse tunne või raskus meele pidada valemeid ja reegleid. Samuti mainiti ajapuhust ja vanemate ootusi. Mõni õpilane tõi välja ka mõtte, et üks eksam võib mõjutada kogu tulevikku.

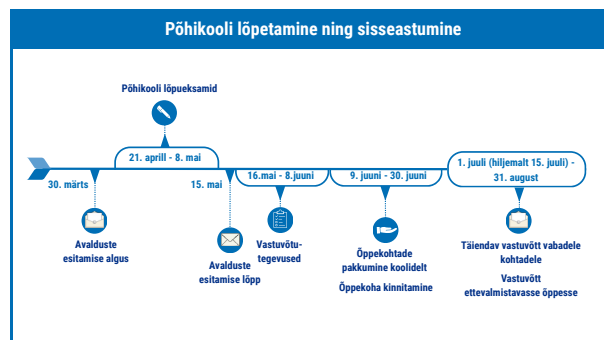
Samas leidis ka neid, kes tunnistasid ausalt, et nad ei tunne suurt pinget ja võtavad olukorda rahulikult.

Kui kindlad ollakse oma tulevikuplaanides?

Kui rääkida tulevikuplaanidest, siis on ka siin näha erinevaid tundeid. Kõige rohkem õpilasi hindas oma kindlust keskmiseks. Väga kindlaid õpilasi oli vähe ning sama palju oli ka neid, kes tunnistasid, et nad ei ole oma tuleviku suhtes üldse kindlad. See näitab, et kuigi paljudel on mõtted ja plaanid olemas, ei ole lõplikud otsused veel kõigil tehtud.

Kuhu plaanitakse edasi õppima minna?

Edasiste õpingute osas mainiti kõige sagedamini Tartu gümnaasiume ja kutseõppeasutusi. Vastustes käisid läbi näiteks Jaan Poska Gümnaasium, Tartu Tamme Gümnaasium, Hugo Treffneri Gümnaasium ja Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium. Mitmed õpilased plaanivad jätkata õpinguid ka Tartu Rakenduslikus Kolledžis ehk VOCO-s. Samal ajal kaaluvad mõned vastajad ka

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Lähte Ühisgümnaasiumisse jäämist, kuid mitmed tunnistasid, et nad ei ole veel lõplikku otsust teinud.

Miks valida või mitte valida Lähte Ühisgümnaasium?

Lähte Ühisgümnaasiumi puhul toodi positiivsete külgedena välja tuttav koolikeskkond, head valikkursused ja õpetajad. Mõne jaoks on oluline ka see, et kool asub kodule lähedal ning paljud õpetajad ja kaasõpilased on juba tuttavad. Samuti mängib rolli see, et sõbrad võivad samasse kooli jääda. Samas leidub ka põhjuseid, miks mõni õpilane eelistab mujale minna. Mõned soovivad proovida uut keskkonda ja kogeda linnakooli võimalusi, teised plaanivad minna kutsekooli või leiavad, et meie kooli pakutavad suunad ei sobi nende huvidega. Mõned vastajad mainisid ka soovi vahelduse ja uute kogemuste järele.

Millist tuge vajatakse kõige rohkem?

Küsitluse viimases osas uurisin, millist tuge või infot õpilased praegu kõige rohkem vajavad. Paljud vastajad tõid esile lähedaste ja sõprade toetuse tähtsuse. Samuti soovitakse rohkem kindlust eksamiteks valmistumisel ning infot gümnaasiumide või kutsekoolide suundade kohta. Mõni õpilane ütles, et vajab lihtsalt julgustust ja kinnitust, et ta saab sellega hakkama. Samas leidis ka neid, kes tunnevad, et neil on kõik kontrolli all ja nad ei vaja hetkel lisainfot.

FOTO: KÜLLI KALJURAND

Kindlasti on kõik märganud A-korpuse 1. korrusel olevaid uusi toole. Lisaks õpilastele meeldib neis puhkehetke nautida ka õpetajatel. Pildil on õpetajad Ulvi Kaasik ja Kertu Palm.

FOTO: TARTU VALLA SPORDIKOOL

11.t klassi õpilane Martin Tuka sai juniioride judo Eesti meistrivõistlustel kolmanda koha. Martini treener on Ats Kukk. Palju õnne!

FOTO: ERAKOGU

2. märtsil käisid 6.-7. klasside õpilased Tartus Aparaaditehases, kus esmalt osaleti Paranduskeldri töötoas „Prahist loovaks”, seejärel aga ekskursioonil Aparaaditehase ruumides.

FOTO: KRISTIL SAKSING

12. märtsil käis algklassidele esinemas Lepatriinu teater, kes mängis lugu poisist, kes läheb maale vanaisale külla.

FOTO: TRIIN NAGEL

16. veebruaril käisid 10. klassi õpilased Helena Aliide Ojasild, Katriina Leola ja Madli Kannisto Võnnus loomepäeval, kus nippe kirjutamiseks jagas kirjanik Tõnu Õnnepalu. Lisaks sai nautida kontserti, kirjutada ise luuletusi ning kuulata Tõnu Õnnepalu mõtteid kirjandusest ja kirjanikuks olemisest.

FOTO: ERAKOGU

Aasta kahe esimese kuu jooksul toimus meie koolis neljandat korda traditsiooniline gümnaasiumi klassidevaheline geograafiamäng Geoguessr, mille esikoht läks kolmandat aastat järjest 12t. klassile, kes võitis finalis 11.t klassi. Lisaks gümnaasistidele osales külalisvõistkonnana 9. klasside ühisvõistkond, kes saavutas 3. koha.

FOTO: ERAKOGU

17. veebruaril toimunud vastlapäeva tähistati meil ikka traditsiooniliselt kelgutamise ja vastlakuklitega. Öhtul toimus veel ka uisudisko, mis pani päikselisele talvapäevale kauni punkti.

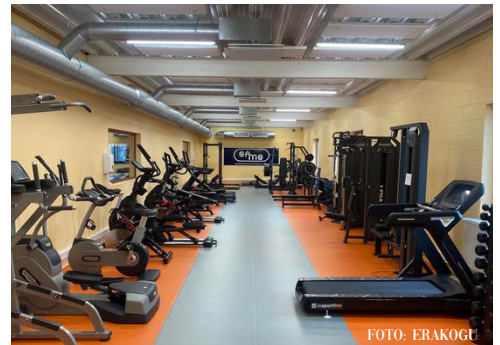

FOTO: ERAKOGU

Alates märtsi esimestest päevadest on Lähte spordihoonesse rajatud uus jõusaal ametlikult avatud ning ootab kõiki viisakaid trennihuvilisi esmaspäevast reedeni kell 16.00-21.00.

FOTO: ERAKOGU

4. märtsil külastasid 3. klassid RMK Kiidjärve külastuskeskust, kus osaleti programmis „Kas on linnukesel mure?”, mille käigus õpiti tundma meil esinevaid pargi- ja hulgulinde ning meid külastavaid talikülalisi. Kõneldi lindude lisasöötmisest ning sellest, kuidas ilmastik mõjutab lindude elutegevust, välimust, hääletust.

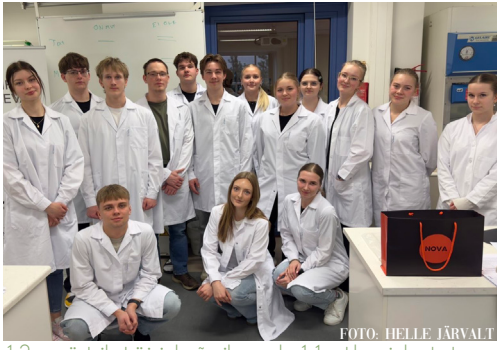

FOTO: HELLE JÄRVALT

12. märtsil käisid õpilased 11. klassidest koos õpetaja Helle Järvaltiga TÜ geneetika õppepäeval. Õpilased said kriminalistika töötoas võrrelda kolme erineva kahtlusaluse DNA-d sünnimuskohalt leitud DNA-ga ning kurjategija tuvastati Y-kromosoomi mutatsiooni järgi, et määrata, millistesse haplogrupidesse proovid sobituvad.

„Meie Erika” toob esile rahva patriootilise vaimu

13. veebruaril linastus kinodes German Golubi kauaoodatud autobiograafiline film Erika Salumäest - „Meie Erika”. See on Golubi esimene täispikk film pärast muljetavaldavast õpilaste Oscari võitu lühifilmiga „Mu kallid laibad”.

AUTOR: KEIR REHME-RÄHNI

13. veebruaril esilinastus German Golubi debütmängufilm Erika Salumäest. Film kujutab Salumäe elu noorest lapsest kuni rattasprindi tippu ning esimese olümpiakulla võiduni. Võit aga ei tulnud pingutuseta. Vaataja saab intiimse vaate Salumäe keerulisel lapsepõlvel, käänulisel noorusel ning ülemasse pingutusse, mis lõpuks võidu koju toid.

Filmi stsenaariumi autorid on German Golub ning Mehis Pihla, kes on oma lühikese karjääri jooksul jõudnud juba ennast tuttavaks nimeks teha Eesti kultuuris. Stsenaarium on põnev ning suudab erinevaid emotsioone käsitleda ilma vaatajat võõrustamast.

Salumäed kehastab filmis Karolin Jürise, kes sai eesti kinorahvale tuttavaks Helen Takkini lavastatud Tammsaare „Elu ja armastuse” ekraniseeringuga. Jürise särab Salumäe rollis ning on väga sümpaatne tegelaskuju vaatajale. Lisaks Jürisele lõovad filmis kaasa Erki Laur, Katariina Tamm, Rodion Kuzmin, Viktor

Lanberg ning paljud teised. Laur on eriti silmapaistev Erika treeneri, Jüri Kalmuse rollis, näitlejana on tal energia, mida igal ühel ei ole, mis täiendab suurepäraselt Jürise staarienergiat.

Kuigi film on pealtnäha ainult Salumäest ning tema teekonnast sportlasena, käsitleb film palju keerulisemaid teemasid. Olgu see kas misoöünia, mis üritab kõigest jõust, et Salumäed alahinnataks, või siis midagi üldisemat, nagu patriotism. Seda, mida võib olümpiavõit tuua väikerahvale ning miks see üldse meile tähtis on.

Kahjuks sellise käsitluse tõttu jääb tükke Salumäe elust tagaplaanile. Salumäe algusaastad lastekodus, isa surm ning väärkohtlemine kasuvanaema poolt ei saa nii palju tähelepanu, kui oleks võinud loota. Filmitegija vaatenurgast on see arusaadav. Kui lavastaja põhieesmärk on näidata Salumäe sportikarjääri, ei taha ta liiga palju rõhku panna lapsepõlvele, mis enamusele vaatajaskonnale

Filmi reklaamplakat.

ilmset peale läheb. Kuid inimestele, kes lootsid filmist saada teada rohkem Salumäest endast, võib selle käsitlusega mõningaid probleeme olla.

Film aga ikkagi töötab, isegi paari klišeega ning tuttava käsitlusega. Vaataja elab Salumäele kaasa terve filmi jooksul ning kuigi võit oli Salumäe enda saavutus, on see tähtis tervele eesti rahvale.

Eesti Vabariik 108

Eesti Vabariigi 108. sünnipäeva puhul toimusid kogu kooliperele pidulikud aktused, kus kõlasid imeilusad laulud ja muusikapalad, tantsiti kaunist rahvatantsu ning mõtiskleti huumorikas ja tabavas võtmes õige eestlase üle.

FOTOD: BIRGIT PUNKAR

Meie kooli lemmikloomad

19. veebruaril tehtud üleskutsele reageeris nii palju inimesi, et kõik need armsad lemmikud ühte lehte ära ei mahu. Järgmises ajalehes on juba uued pildid ja uued lood sellest, kuidas lemmikloomad on võitnud oma omanike südamed ja muutunud truudeks ja lõbusateks kaaslasteks. Suur tänu kõigile, kes meile foto saatsid ja oma lemmikust kirjutasid!

FOTOD JA LOOD KOGUS KOKKU: HANNA-LIIS HENN

Emilia Rooma, 4.a

Siiani tõugu Elfi on eriline seetõttu, et ta tuli meie ellu täiesti juhuslikult, väikese ja abituna tee äärest, aga nüüd on temast saanud meie pere tähtis liige. Ta on nagu kaks ühes: päeval täielik paharet, kes teeb ainult pütusi, ja öhtul kõige armsam nurrut kaisukass. See teebki ta eriliseks.

Ilona Võik

Lumi (ametlikult Yoko Yeti Lucky) on 9-aastane Šveitsi valge lambakoer ning ühtlasi maailma kõige parem ja targem koer. Ta pole kogu elu jooksul ühegi inimese peale haukunud ja on kõikide suurim söber. Loeb mõtteid, tunneb kella ja kalendrit ka. :)

Kadli Kreela, 3.b

Minu kassi nimi on Tobias. Me võtsime ta varjupaigast. Ta on pruun ja tal on helepruunid triibud selja peal ning kõhu alt on ta valge. Ta on eriline sellepärast, et ta nuusib igasuguseid asju ja ta on väga uudishimulik kass. Ta on ka väga naljakas, sest ta ronib kastidesse. Isegi sinna, kuhu ta ei mahul

Trevor Roosimäe, 7.a

Koera nimi Tobias ja habeagami nimi Max.

Keneli ja Seliini ema Merit Arumäe

Kuningpüüton Kyomi. Eriliseks teeb tema see, et ta on madu.

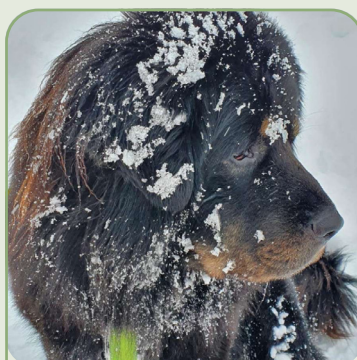
Natali Karis, 10.ml

Lucifer. Ta on päris mänguline.

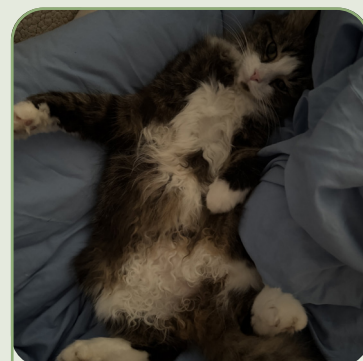
Liisa Rebase, 6.b

Tuhkatriin, Eesti tõugu hobune. Temas on eriline see, et ta on rahulik.

Lisanna Truss, 7.b

Rocco Robin, Tiibeti mastif, pere jaoks on ta tõeline nunnupall – truu, rahulik ja hooliv. Võõrastele aga suur ja tõsine valvur, kes oma aeda niisama kedagi ei luba.

Karolina Kaasik, 10.ts

Murka on pikakarvaline kodukass, tõenäoliselt segavere-line. Tal on paks ja pehme karv, eriti kohev saba ja veidi lokiline kõhualune. Tema roosa nina ja valge „mask“ näos teevad ta kohe äratuntavaks. Vahel kui ta magab, jääb ta väike keel natuke välja... See on lihtsalt liiga armas. Iseloomult on Murka väga mänguline ja elav. Ta ei püsi kaua paigal, tal on alati midagi plaanis. Talle meeldib kõike uurida ja kõpaga katsuda ning muidugi asju riulilt maha lükata. Ta on tõeline väike vallatu, aga just see teebki ta nii eriliseks. Ta võib olla hell ja mõnusalt kaisus, aga samal ajal täis energiat ja iseloomu. Murka ei ole lihtsalt kass – ta on väike isiksus, kellel on oma tujud, oma mängud ja oma reeglid.

Kren Heinmaa, 3.c

Minu lemmikloom on Betta kala Nemo. Ta on isane kala. Tal on uhked uimed ja saba. Minu akvaariumis elab ta koos viie väikese neoorkala ja ühe põhjakorista-jal kalaga, kelle nimi on Peekon.

Liidia Varrik

Tony, 17, minipudel; õige pisut kõver ja kõõrsilmne, aga täpselt paras. Tony on korraldanud minu elu viimased viis aastat, kuulab sõna ainult siis, kui viitsib, ja arvab, et kõik hea minu kodus kuulub talle.

Kertu-Kätlin Kase, 12.ms

Selle karvapalli nimi on Tiiger. Ta on Briti lühikarvaline, kelle suurim hobi on kommikausist maiuste varastamine.

Kaidi Aaviste, 11.l

Tutu on kõige armastavam ja kaisutavam Siiami kass.

Martin Pent

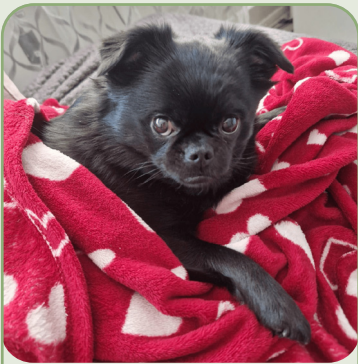
Kass Oskar, ta on ema poolt siiam, isa poolt segavereline. Ta on väga sotsiaalne kass, võtab ka võõrad inimesed üsna kiiresti omaks ja päris lähedastelt nõuab väga palju hellust ja tähelepanu, eriti varahommikul. Teeb ära ka oma tavapäraseid kassitoimetused, näiteks lükab laudadelt maha pisikesi asju, millest tema jõud üle käib.

Hanna Hänilane, 11.ms

Minu koer on Pomerani-an Spitz tõugu, ta nimi on Tupsu, ta on emane ja 3-aastane. Tupsule meeldib käpad kokku panna ja istudes midagi paluda – kas siis süüa või paitamist.

Lisanne Liivat, 12.ms

Minu kassi nimi on Tender ja ta on Scottish Fold tõugu. Tal on väga suured ilusad sinised silmad ning ta on väga sõbralik.

Susanna Lüüs, 4.b

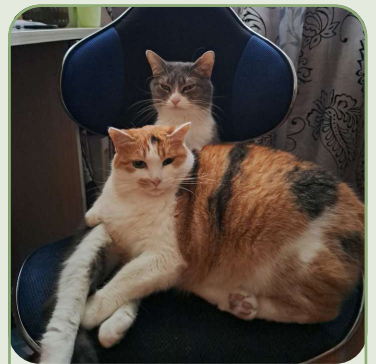
Minu koera nimi on Pähkel. Ta on Grifooni ja Spitziga segu. Ta on üks väga eriline koer, kuna ta ei haugu. Kui temaga rääkida, siis aevastab minu jutu peale, nagu saaks aru minu kõnest ja see on nõustumise märgiks. Kõigi laste sõber. Meeldib väga magada ja mängida. Saab aru, kui ma koju tulen juba sammude järgi. Ootab mind uksele ja rõõmustab, kui sisse astun. Väga tore kaaslane, kui ma tunnen ennast üksi. Temaga on lõbus ja ma ei kujuta oma elu ette ilma temata.

Berit Tafenau

Don Nurrkära von Hallikhausen, ladina keeles Simplus Sitapeakus nr1 (Harilik essupea). Emotsionaalne tugiloom lastele ja hea mügrikütt suvel. Kardab kõike ja kõiki, kaasa arvatud enda varju. Suurepärase kassi issi, st hoolitseb hüljatud kassipoegade eest nagu emakass. Talvel pudeneb hullemini kui vana BMW (ajab karvu).

Heleri Heinlo, 9.b

Buddy on krants, ta on eriline sellepärast, et on koer, kes armastab väga lähedust ja kaisutusi (eriti armastab ta oma kana mänguasja kaisutada).

Hanna-Liis Henn, 12.ms

Minni (hall) ja Lotta (oranž) on paras paar. Minni on kõige suurem pugeja eales ja kergelt akrobaat. Talle meeldib ema lõngakerasid varastada, pugeda ja Lottat terroriseerida. Lottat kutsume me krokodilliks, kuna peale 8-9 aastat vihkab ta siiamani kõiki ja kõike (ka meid, enda peret). Talle meeldib susiseda, magada ja keset koridori lihtsalt karjuda.

Birgit Punkar, 12.ms

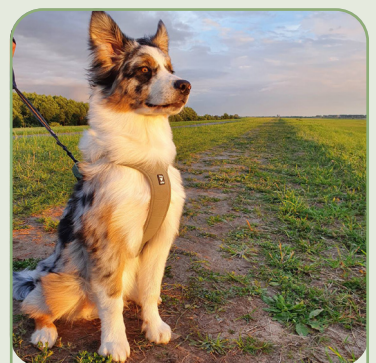
Lola on krants ja sai just viieaastaseks. Talle meeldib teiste koerte jäetud kirju lugeda, vahel koguni mitu korda järjest – seda võiks ta teha tunde. Eriti suur hirm on tal tumedates riides inimeste vastu. Ta on ka terve oma elu miskipärast meeste vastu suurt vimma pidanud. Tegelikult on ta väga nutikas ja superõnnelik koer ning armastust jagub tal kõigi jaoks.

Kätliin Jaaska, 12.ms

Mõusi on Siiami tõugu ning oma vanuse (saab 13-aastaseks) kohta on ta krapsakas ning väga hea tervise juures. Üldiselt on ta arglik kass, aga teatud inimeste vastu on lojaalne ja sõbralik.

Jürgen Hendrik Voitka

Beili tõug on teadmata, ametlikult on passis kirjas „varjupaiga tõug”. Jätab mulje, nagu võiks olla Carolina tõugu. Olgugi et ta on suur ja vali koer, siis kardab ta tuult, prügikotisahinat ning ei julge väga tugevalt hammustada kedagi ega midagi. Ta lemmikmäng on iseen-dale oksa viskamine. Ta teab ka väga hästi, et voodi ei ole tema koht, kuid öösel, kui kõik inimloomad sügavalt magavad, hüppab ta ikkagi voodisse. Esimese ärkamis-hina peale hüppab aga kohe maha.

Loore Hoffmann, 6.a

Austraalia lambakoer Wilson on väga rõõmus. Kui koju tulen, siis varastab ta mu jalanõud ja tahab, et ma teda taga ajan. Ta tuvastab väga kiiresti nõrga inimese, kellelt midagi süüa saab. Kui keegi tuleb külla, siis ta hüppab neile peale. Ta haugub kogu aeg kõige peale. Talle meeldib väga talv. Kui ta saaks, oleks ta 24/7 lume sees.

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUMI

PLAYBACK

2026

26. märts 15:15

PILET 1,50 €

LAULUDE FONOD SAATA ALLA
LAADITUD FAILINA MEILIAADRESSILE
kaidi.aaviste@lahteyg.ee

LÜGEMIKU TOIMETUS KUTSUB SIND ROHEJAHILE!

OLE ROHESÕBER!

TOO OMA KÜÜNLAÜMBRISED, FOOLIMKAANED JA VÄIKE
VANAELEKTROONIKA KOKKUKOGUMISELE, ET NEED
HILJEM SAATA ÜMBERTÖÖTLEMISELE!

Kogutud esemed saad tuua
juhtimiskeskusesse sekretärile või klassi
A201.

KOGUMINE KESTAB 31. MÄRTSINI 2026.

Lugejamäng

Märtsikuu ajalehes on kaks lugejamängu. Lisaks ristsõnale ajalehe viimasel küljel on võimalik testida oma sõnavaraalaseid teadmisi. Ülesandeks on leida õiged tähendused uutele sõnadele, mis on viimasel paaril aastal Sõnaveebi ja „Õigekeelsussõnaraamatusse” lisatud. Õiged vastused ootame meiliaadressile lygemik@gmail.com 1. aprilliks. Õigesti vastanute vahel loosime välja Lügemiku kingikoti.

KOOSTAS: JAAGUP SAAREPUU

1. mahlamüts

- a) ilma pulgata koonusekujuline mahlaajätis
- b) müts või kiiver, mille küljes on purgid ja voolik, et tarbida vedelikku
- c) halvustav sõna poisikese või algaja kohta

2. põmst

- a) põhimõtteliselt
- b) vali mürtsatus
- c) inimene, kes ei otsi aktiivselt tööd

3. mumst

- a) lõövet põhjustav viiruslik haigus
- b) minu meelest
- c) kiriku avalike suhete juht

4. käejalg

- a) sünonüüm keskkonna jalajäljele
- b) positiivne mõju keskkonnale
- c) jäliend käest mingi materjali sees

5. tööplönn

- a) spikerdamisega tehtud ülesanne koolis
- b) töö, mille eest teenitakse ümbrikupalka
- c) AI abil tehtud töö, mis näeb hea välja, aga tegelikult ei ole

6. kerksuskeskus

- a) asutus, mis tegeleb energeetikaga
- b) kogunemiskoht, kus kriisi ajal on olemas elektri- ja veevarustus
- c) pärimustantsu- ja rahvalaulukeskus

7. märgutama

- a) sportlasele kollast või punast kaarti näitama
- b) merel olevat laeva märgutulega aitama
- c) märku andma, teavitama

8. kiirkuubimine

- a) pusle võimalikult nobe kokupanemine
- b) Ruubiku kuubiku võimalikult kiire lahendamine
- c) kiiresti peast arvutamine

9. draakonihammas

- a) püramiidkujuline betoontõke sõidukite liikumise takistamiseks
- b) spetsiaalne vahend väga jämedate puude langetamiseks
- c) Aasias kasvatatav eksootiline puuvili

10. vikerkaarabeebi

- a) laps, kes sünnib siis, kui taevas on vikerkaar
- b) väga väike ja lühiajaline vikerkaar
- c) laps, kes sünnib pärast eelmise raseduse katkemist, lapse surnult sündi või vastsündinu kaotust

11. lõvikonserv

- a) julgus, uljus, energilisus
- b) spetsiaalne hautamise teel tehtud toit loomaaias elavatele suurtele kaslastele
- c) kaslaste kari, kus suurem osa loomadest on lõvid

12. ajuvamm

- a) spetsiaalne nuustik peanaha jaoks
- b) mõtlemisvõime langus, mis tekib sisutu ja mõttetu veebisisu pidevast tarimisest
- c) kaldale uhutud plast- ja metallprügi

13. allapuhe

- a) olukord, kus on palju ebaõnnestumisi ja õnnetusi järjest
- b) äikesega kaasnev tugev rajuhoog
- c) lume- või mudalaviin

14. tüber

- a) priske
- b) rumal
- c) netikommentaator

15. supsutama

- a) kiirelt ehk väga lühikest aega ujumas käima, tavaliselt paar minutit
- b) altkäemaksu andma
- c) vatiga haava puhastama

Värvi ise!

Igal rahval oma keel, igal linnul oma laul.

Lugejamäng

KOOSTAS: MIA MARIA KOPLIMÄGI

Seekordne lugejamäng on ristsõna kevadekuulutajatest. Tee oma lahendatud ristsõnast foto ja saada see meie meile lygemik@gmail.com hiljemalt 1. aprilliks. Õigesti vastanute vahel loosime välja Lügemiku kingikoti.

Alla

1. Esimene kevadkuu.
2. Putukas, kes hakkab kevadel sumisema.
4. Puu, millel kevadel ilmuvad esimesena urvad.
5. Kollane kevadlill, millest tehakse pärgi.
6. Rändlind, kelle hääl kostab üle põldude kevadel.

Kõrvale

3. Vesi, mis tekib lume ja jää sulamisel.
7. Valge õis, mis sulab lume välja alt esimesena.

Horoskoop

KOOSTAS: HANNA HÄNILANE

NB! Uskumine omal vastutusel!

Jäär (21. märts – 20. aprill)

Sa ütled alati: „Ma teen selle kohe ära.” Ja siis teed... viis minutit enne tähtaega. Kui keegi sulle meeldib, saavad kõik sellest teada enne, kui sina ise aru saad. Spordis oled tubli – aga ainult siis, kui keegi vaatab.

Sõnn (21. aprill – 20. mai)

Sinu päev sõltub sellest, mis lõunaks on. Kui toit on hea, oled sõbralik. Kui ei... hoia eemale. Sa ei jaga oma šokolaadi, aga jagad oma südant. Aeglane internet ja aeglaselt kõndivad inimesed ajavad sind ühtemoodi närvi.

Kaksikud (21. mai – 21. juuni)

Saalustadvastamistenne, kui õpetaja küsimuse lõpetab. Sul on alati midagi öelda. Kui keegi sulle meeldib, räägid temaga kolm tundi järjest... ja siis analüüsid seda vestlust kolm päeva. Kontrolltöö ajal mõtled, et oleks pidanud rohkem õppima.

Vähk (22. juuni – 22. juuli)

Sa ütled, et sind ei huvita draama, aga sa tead täpselt, mis juhtus, kellega ja miks. Kui sõber on kurb, oled esimene, kes lohutab. Kui ise oled kurb, ütled, et pole midagi, ja lähed muusikat kuulama.

Lõvi (23. juuli – 22. august)

Sa ei kõnni koridoris. Sa saabud. Kui klass naerab, oled sina avaliselt põhjus. Esitlused? Su lemmik – see on sinu lava. Kui sul on hea tuju, oled kõikide lemmiknime.

Neitsi (23. august – 22. september)

Su vihik on puhtam kui õpetaja südame tunnistus. Sul on kõik kuupäevad mees – ka need, mis pole veel välja kuulutatud. Kui keegi teeb kirjavea, tunned seda füüsiliselt. Armastuses tahad kindlust... ja korrektset õigekirja.

Kaalud (23. september – 23. oktoober)

Sa mõtled viis minutit, kuhu istuda. Ja siis keegi võtab su koha ära. Tahad, et kõigil oleks hea – isegi grupitöös, kus keegi midagi ei tee. Kui keegi sind kiidab, meenutad seda veel kolm nädalat.

Skorpion (24. oktoober – 22. november)

Sa ei räägi palju, aga kui räägid, siis täpselt. Sinu pilk ütleb rohkem kui sõnad. Kui keegi sulle haiget teeb, ei unusta sa seda mitte kunagi. Aga kui sa kedagi päriselt usaldad, oled kõige lojaalsem inimene klassis.

Ambur (23. november – 21. detsember)

Sa plaanid keskenduda... aga aknast paistab elu. Naerad kõige kõvemini ja kõige valemal ajal. Armastuses oled julge – mõnikord liiga julge.

Õige rada

AUTOR: MARTA RAUDSEPP

Vett mööda liugleb kala,
lootes leida õiget rada.

Vastuvoolu otsides õiget,
märkamata tumedat põiget.

Soovides näha ette,
maandub ta veelgi sügavamale vette.

Olgu saatus, önn või asi,
õigel teel ta minna lasi.

Lugejamängu võitja

Veebruarikuu ajaleht andis soovijatele võimaluse lahendada Eesti-teemalist ristsõna. Lahendussõnaks oli „Eesti Vabariik”. Suur tänu kõigile, kes meile õige vastuse saatsid!

Loosiratas keerutas seekordseks võitjateks Kalle Laanisto ja Henrika Trave. Palju õnnel! Auhinnad on teie poole juba teel!

Armas lugeja!

Kui sul on ideid, millest kirjutada, või tahad ise mõne artikli kirjutada, võta meiega julgelt ühendust! Oodatud on ka kõik fotod, luuletused, jutud ja joonistused. Kirjuta meile e-postiaadressile lygemik@gmail.com, saada toimetuse liikmetele või juhendajatele sõnum. Stuudiumis või tule lihtsalt vestlema! Mahlaaku ajalehe kaastöid ootame 1. aprilliks.

Lügemiku toimetis

Peatoimetaja: Marta Raudsepp
Reporterid: Ketrilinn Eismel, Hanna-Liis Henn, Hanna Hänilane, Mia Maria Koplimägi, Krisete Pärna, Marta Raudsepp, Laura Rebane, Keir Rehme-Rähni, Kirsi Tiits, Maria-Sandra Täär, Elise Vaiksoo
Fotograaf: Birgit Punkar
Kaastööde autorid: Kertu-Kätlin Kase, Jaagup Saarepuu
Küljendaja: Birgit Punkar
Juhendaja: Triin Nagel